

Dovolání v systému opravných prostředků

Abstrakt

Jaký účel má v rámci civilního soudního řízení plnit institut dovolání? Má mít dovolání povahu řádnou či mimořádnou? Mají být předpoklady přípustnosti dovolání stanoveny zcela objektivně či mají alespoň částečně záviset na subjektivním uvážení dovolacího soudu? To je pouze část z mnoha otázek, které již po několik historických etap provázejí institut dovolání a vzhledem k plánované celkové rekodifikaci občanského soudního řádu zůstávají aktuálními i dnes. Autor této práce si klade za cíl na některé z těchto otázek poskytnout odpověď založenou na kritickém pohledu na historický vývoj dovolání, jeho současnou právní úpravu a na dovolání z pohledu de lege ferenda.

V první kapitole práce se autor obecně zabývá opravnými prostředky v civilním soudním řízení, jejich povahou, účinky a vymezením pojmu dovolání. Největší pozornost je věnována účelům dovolání, mezi které se řadí nalézání individuální spravedlnosti a sjednocování rozhodovací praxe civilních soudů.

V druhé kapitole se autor podrobně zaměřuje na historický vývoj institutu dovolání. Mezi jeho důležité vývojové etapy a milníky patří především doba existence rakousko-uherské monarchie, recepce rakouských právních předpisů do československého právního řádu, období mezi roky 1948 až 1989, kdy bylo dovolání z právního řádu dočasně vyjmuto, období po roce 1991, kdy bylo dovolání znovuzavedeno do československého právního řádu a v neposlední řadě také derogační nález Ústavního soudu z roku 2012.

Ve třetí kapitole je pojednáváno o platné a účinné právní úpravě dovolání. Kromě účelu a povahy dovolání, podmínek přípustnosti a dovolacích důvodů jsou v této kapitole rozebrány i další aspekty dovolání, např. advokátní přímus, obsahové náležitosti dovolání, role soudu prvního stupně, a další.

Čtvrtá kapitola poskytuje zběžný komparativní pohled na historicky a geograficky příbuzné zahraniční právní řády a v nich obsažené opravné prostředky podobající se dovolání.

V páté kapitole autor nejdříve obecně shrnuje závěry týkající se vhodné podoby úpravy dovolání z pohledu de lege ferenda a následně tyto závěry využívá ke kritické analýze Věcného

záměru civilního řádu soudního z roku 2017, který ve velké míře zasahuje také do právní úpravy dovolání. V neposlední řadě je v páté kapitole učiněn i vlastní návrh autora práce týkající se právní úpravy dovolání z pohledu de lege ferenda.

Klíčová slova:

občanské soudní řízení, opravné prostředky, dovolání, povaha dovolání, přípustnost dovolání, dovolací důvody